

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

לפני: כב' השופט הבכיר יהודה פרגו

המבקש: רועי גורודיש
ע"י ב"כ עו"ד יצחק אבירם

נ ג ד

המשיבים
1. WAZE מוביל בע"מ
2. אקרום (ישראל) בע"מ
שניהם ע"י ב"כ עוה"ד ברק טל ויונת אפריאט מנע

3. אהוד שבתאי

4. אמיר שנער

5. גיל שנער

6. אורי לוין

ארבעתם ע"י ב"כ עוה"ד ניר כהן, אמיר בן-ארצי, אייל נחשון וד"ר עדי גילת

החלטה

1. פתח דבר

בפני "בקשה לאישור תובענה ייצוגית" (להלן: "הבקשה") על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק").

עניינה של "בקשה"/"תביעה" זו, בתוכנת הניווט Waze (להלן: "תוכנת Waze")

"בקשה" זו הוגשה לראשונה לבית המשפט המחוזי תל-אביב – המחלקה הכלכלית.

ביום 26/3/2014 ניתנה החלטתו של כב' השופט חאלד כבוב:

"... המבקש לא העלה (ובצדק) ולו טענה אחת לפי חוק החברות ולא טען להפרת איזו מהוראותיו של חוק זה. על כן, אין כל קשר בין הבקשה דנן ובין 'ענין אזרחי' לפי חוק החברות – לא דבר ולא חצי דבר".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

בעקבות החלטה זו, נותב התיק ל"מחלקה האזרחית" בבית המשפט, לכב' השופט יצחק ענבר.

ביום 17/6/2014 הגישו "המשיבים" בקשה לסילוק על הסף".

ביום 18/6/2014 ניתנה החלטתו של כב' השופט יצחק ענבר המאפשרת למשיבים להגיש את תשובתם ל"בקשה לאישור התובענה הייצוגית" בתום 90 יום מן המועד בו תינתן החלטה ב"בקשה לסילוק על הסף".

בטרם מתן החלטה ב"בקשה לסילוק על הסף", הועבר התיק לטיפול.

ביום 18/10/2015 התקיים "קדם-משפט" במסגרתו הוריתי ל"מבקש" להגיש "בקשה מתוקנת לאישור התובענה הייצוגית" "המרכזת את טענותיו בנדון כשהיא גורעת מהם את הטענות אשר כבר נדחו ע"י כב' השופט כנוב".

"המשיבים" התבקשו להגיש בקשה חדשה למחיקה ו/או דחייה על הסף של בקשה זו.

"המבקש" עשה כן.

ביום 31/1/2016 הוגשה על ידי "המשיבים" בקשה לסילוק על הסף".

"המבקש" השיב לבקשה זו ו"המשיבים" הגיבו על כך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

2. דיון

ב"בקה המתוקנת לאישור תביעה ייצוגית" נטען: שהמשיבה 2 "אקרום (ישראל) בע"מ" רכשה את תוכנת הניווט, באמצעות רכישת מניות משיבה 1, **Waze מוביל בע"מ**, אשר הינה חברה בת של חברת **Google**.

ב"בקה" לא מוגדר מעמדם המדויק של "המשיבים 3-6" ב"משיבה 1 **Waze**."

ב"בקה" וב"תצהיר" התומך את ה"בקה" יש תיאור של התנהלות משיבים אלו.

עילות התביעה המיוחסות להם הן ביחד עם "המשיבות 1-2", ללא שנעשתה הפרדה ואו ייחוד של עילות כלשהן למי מ"המשיבים".

בסעיף 8 ל"בקה" מציג המבקש רועי גורודיש (להלן: "המבקש") את עצמו כדלקמן:

"המבקש ביחד עם שאר חברי קבוצה ב' כמוגדר להלן, הנו בעל זכות יוצרים ובעל זכות מוסרית כהגדרת מונחים אלו בחוק זכות יוצרים התשס"ח-2007 בפרויקט **FREEMAP** במפת מדינת ישראל (המפה) שהחלה ב- 2006 כ-**FREEMAP** (התוכנה) השייכת לפרויקט ומוחזקת כיום בידי משיבה 1 ובשכבות המידע והנתונים."

עתירת "המבקש" הינה כדלקמן:

"ב. קבוצה ב': לקבוצת כל מי שתרם ליצירת המפה והתוכנה עד למועד ההכרזה בדבר נטילת פרויקט **Freemap** ע"י המשיבה 1, את הסעד הכספי וההצהרתי שלהלן:

(1) פיצוי בסך השווה ל-50% מערך הקניין הרוחני של **Waze**, המשיבה 1, (המוערך נכון לעת הגשת התובענה בסך 880 מיליון דולר, לפי תחשיב שיערך לאחר קבלת מסמכים מהחברה לגבי ההשקעות והדילול), כאשר בפיצוי זה צריכים לשאת הן המשיבים 3 עד 6, שהחזיקו כ-15% מהזכויות והן המשקיעים שהחזיקו 85% שיתבעו בשלב שני לאחר קבלת מסמכים ונתונים, והן המשיבה 2.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

(2) פיצוי נוסף בסך 100,000 ₪ לכל אחד מחברי הקבוצה כנזק סטטוטורי בגין הפגיעה בזכות המוסרית, פיצוי נוסף זהה בגין הפרת זכות היוצרים, וכן פרסום מתאים בדבר קיומה של הזכות המוסרית של כל אחד מחברי הקבוצה ופרסום ראוי ומתאים בדבר זכות הקניין הרוחני המשותפת ליחיד הקבוצה.

ג. לחילופין לכל הסעדים, הקמת קרן הון להשקעה בפרויקטים של קוד פתוח בישראל, בשווי ערך הקניין הרוחני וערך התמורה של הקוד הפתוח ונתוני המפות.

ב"בבקשה" מספר "המבקש" על "לידתו" של פרויקט **Freemap** והקמתו על ידי ה"קהילה" המורכבת מקהילה של נהגים רבים, אשר נטלו חלק ביצירתה של המפה עליה לטענתו נסמכת "תוכנת Waze".

לטענתו, ניתנה הבטחה שהכל יוכלו להשתמש בתוכנה זו, על כל מרכיביה, לרבות "קוד התוכנה", כאשר המפות והקוד פתוחים וחופשיים לכל.

לטענתו, לימים שונו התנאים ואין עוד גישה חופשית ל"קהילה" ל"קוד התוכנה". "המשיבה Waze 1" עברה ל"קוד סגור", תוך הפרת התחייבויותיה ל"קהילה" לאפשר לה גישה חופשית ל"קוד התוכנה".

לטענת ה"מבקש":

2. **WAZE** "שכחה" שלא היא יצרה את המפה ולא את התוכנה, ושכחה לספר שהתוכנה נבנתה על בסיס תוכנה חופשית בשם **Roadmap**, וכי במסגרת פרויקט **Freemap**, שהיה פרויקט קהילתי ובעליו היו הקהילה (!) הוספו לתוכנה פיצ'רים ותוספות בוצעו בה שינויים, הרבה ע"י משיב 3 אך חלקם ע"י אחרים. כי התוכנה הייתה תוצר של קהילה שלמה שבחנה אותה יום אחר יום ושלקחה חלק ביצירתה ובפיתוחה, ושל מרכיבים מסוימים, ושהמפה בה היא משתמשת (גם התוכנה וגם **Waze**) נוצרה ע"י אותה הקהילה, נבנתה ע"י אותה קהילה, נבחנה ע"י אותה קהילה ותוקנה ע"י אותה קהילה, וכי בלעדי כל אלו לא הייתה היום תוכנת **Waze**.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

3. Waze שכחה לספר שבדרך לא דרך היא השתלטה על פרויקט של קהילה שלמה, שאומנם נוסע ע"י המשב 3, אך היא תוצאת עבודה מאומצת של למעלה משנה של קהילה שלמה, ולא היה שייך למשיב 3 מעולם. ויום אחד מכרה Waze את הפרויקט, קיבלה כמעט מיליארד דולר (!), מתוכם יוחסו 90% לקניין הרוחני, ואותם חילקה בין המקורבים תוך ש"שכחה" את הנהגים שעבדו בפרויקט Freemap לפיתוח הפרויקט, יצירת המפה והתאמת התוכנה ולהשגתה של המטרה המשותפת.

...

6. ובכן במילותיה של האפליקציה, מבקשת תובענה זו את הדבר הבא: לחשב מסלול מחדש. הגיעה העת להסתכל על הדרך שעשתה Waze, והדרך שעשה Freemap והקהילה, לבחון מי היו השותפים לאותה הדרך, ולראות כיצד מתגמלים אותם, גם אותם, כך שבסוף הדרך ועם השגת המטרה וסיום המסלול, יהיה תגמול אמיתי לאותם "נהגים בדרכים, שעובדים יחדיו להשגתה של מטרה משותפת".

7.

אילו לא הייתה נמכרת המשיבה 1 ואילו היה נשאר על כנו הרעיון השיתופי המקורי והיה מתאפשר שימוש חופשי בכל מרכיבי הפרויקט (בכפוף לרישיון ה-GPL כפי שיפורט להלן) לא הייתה מוגשת תביעה זו. כל אדם היה זכאי לקבל לשימוש פרטי ופנים ארגוני ושאינו מסחרי, וחלק גם לשימוש מסחרי, את כל מרכיבי הפרויקט. הקהילה הייתה ממשיכה להחזיק בזכויות היוצרים שלה, איש לא היה עושה בהן רווח אישי ולא הייתה כל טענה כנגד המשיבים. אבל אירע דבר: הקהילה יצרה מוצר. המוצר הוא תוכנה ומפה. הפרויקט – Freemap – מאז היווסדו בשנת 2006 שייך לקהילה. הוא לא היה שייך למר אהוד שבתאי והוא לא יכול היה להעבירו או לתיתו לחב' Waze כשהקים אותה בשנת 2008! בפעולות אלו נעשה שימוש שלא כדין וזכויות היוצרים הופקעו, נמכרו וצד שלישי השתלט עליהם, בהשתלטות שקטה. מאוחר יותר, ההתחייבות לאפשר שימוש חופשי בתוכנה ובמפות הופרה ואז גם בוטלה. בנסיבות אלו חדל הרעיון הקהילתי השיתופי מלהתקיים ועבודת הקהילה הופקעה ממנה בלא תמורה. וכשהפך הרעיון השיתופי לעסק בעבור המשיבים מן הדין הוא כי הוא יהיה בגדר "עסק" גם עבור הקהילה וגם בבעלותה, ולכן מן הדין שגם הקהילה תקבל תמורה בגין הזכויות שיש לה בפרויקט או שיוחזרו לה זכויותיה עקב הפרת ההתחייבויות כלפיה.

...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

42. היצירה שיצרה הקהילה היא 'יצירה אמנותית' ו'יצירה ספרותית' כאמור בס' 1 לחוק זכויות יוצרים. בהתאם לחוק בעל זכויות היוצרים זכאי להעביר או לתת לאחר רישיון לשימוש בזכויות היוצרים כמובן למכור אותה ולקבל את תמורת המכירה. הקהילה לא העבירה למאן דהוא את זכויות היוצרים שלה ולא נתנה לאחר כל רישיון לעשות שימוש ייחודי או לא ייחודי בזכויות היוצרים...

48. הנזק שנגרם לקהילה בגין מכירת זכויותיה הינו שווי זכויות הקהילה בקניין הרוחני, ושווי הוא הסכום לו הייתה זכאית הקהילה לו הייתה מוכרת בעצמה למשיבה 2 את זכויותיה בקניין הרוחני במשותף עם המשיבים. נזק זה היה צריך להיצפות ע"י המשיבים שעה שמכרו למשיבה 2 נכס אשר אינו שייך למשיבה 1 והיה צריך להילקח בחשבון ע"י המשיבה 2 עת רכשה נכס ממי שאינו הבעלים בו.

50. אשר על כן יש לחייב את המשיבים כולם למעט משיבה 2, לשלם לקבוצה את חלק התמורה אותו הם מחזיקים עבור הקבוצה בגין מכירת הקניין הרוחני השייך לקהילה....

61. לכל הפחות, נוכח החזקה בדבר שיתוף בזכויות, זכויות היוצרים מתחלקות באופן שווה בין הקהילה לבין המייסדים, הם המשיבים 3-6, באופן שהקהילה הינה בעלת 50% שהם 7.25% מזכויות המייסדים בפרויקט כיום. המסקנה היא כי הקהילה, קבוצה ב' כפי שתוגדר להלן, זכאית לקבל מידי המשיבים 3-6 סך כולל של כ-64 מיליון דולר המהווה חצי מהתמורה שקיבלו המשיבים 3-6 מהמשיבה 2 תמורת מכירת זכויות היוצרים המשותפות לקהילה ולמייסדים. ואם אלו לא יעבירו תמורה זו, חייבת המשיבה 2 בתשלום סך זה."

בסעיף 420 לבקשה המקורית שהוגשה, נאמר:

"420. יובהר כי 'ה'עוסק' בענייננו הינו הבעלים האמיתי בפרויקט. לטענת המשיבים, כביכול, הבעלים הינו המשיבה 1 אז וכיום המשיבה 1. לטענת המבקש הבעלים האמיתיים בפרויקט הינו גם המשיבה 1 וגם המשיבה 2 וגם המשיבים 3 ואילך, אך לא רק הם: גם קבוצה ב' הינה בעלים בפרויקט. כל אלו ביחד הינם העוסק, ותחת כל אלו מתיימרת לבוא המשיבה 1 ולטעון כי היא בעלת הזכויות."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

עוד מוסיף וטוען "המבקש":

4. "...המשיבה 2 ברוכשה את הפרויקט ידעה על פרויקט Freemap וידעה כי קהילה שלמה הקימה את הפרויקט יחדיו."

צא ולמד:

עילות התביעה הנטענות, עניינן בהפרה נטענת של "זכות יוצרים" של "המבקש" ו"הקבוצה" אותה הוא מבקש לייצג.

טענתו היא ש"קבוצה" זו היא בעלת "זכות היוצרים" ב"תוכנת Waze", ולחלופין, הם "שותפים" בתוכנה זו.

כפועל יוצא, כך טענת "המבקש", זכאית "הקהילה" אותה הוא מבקש לייצג, לקבל את חלקה בתמורה אשר התקבלה, עת נמכרה התוכנה ל"משיבה 2"

בסעיפים 69-74 ל"בקשה", תחת הכותרת "המסגרת המשפטית", מפרט "המבקש" את עילות התביעה:

"המסגרת המשפטית"

69. מבלי לפגוע בזכות לטעון כל טענה משפטית אחרת או נוספת, המשיבים ביצעו כלפי המבקש ויחידי שתי הקבוצות, ביחד ולחוד, כל אחד כפי חלקו בפעולות, את העוולות הבאות, וגרמו לקבוצות את הנזק המפורט להלן. העוולות בוצעו, בין היתר, בפעולות ובמחדלים הבאים, כאשר כל המשיבים יודעים וחייבים לדעת על ההתחייבויות כלפי הקהילה, על הנאמנות, על יחסי השליחות ועל השותפות:

א. המשיבים פעלו בניגוד להסכמי וההסכמות בדבר השותפות, שלא בנאמנות ושלא בתום לב, הפרו את ההסכמות החוזיות וההתחייבויות החוזיות בין הצדדים.

ב. המשיבים פעלו בניגוד להסכמות בדבר הנאמנות, פעלו בניגוד לדיני הנאמנות, דיני השומרים ודיני השליחות, מעלו באמון ועשו שימוש בזכויות לצרכיהם, בסיוע, העלמת עין ורשלנות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

ג. המשיבים השתמשו בזכויות לצרכיהם האישיים ולקידום אינטרס פרטי שלהם ובניגוד לחובת הנאמנות כלפי המבקש והקבוצות ופעלו בזכויות כדי להשיג רווח לעצמם בניגוד לחובותיהם ע"י פגיעה בקבוצות.

ד. המשיבים כולם ביצעו כלפי המבקש והקבוצות עוולה של עשיית עושר ולא במשפט, הפיקו תועלת אישית מהפעולות שביצעו בזכויות. מבוקש לפיכך כי כל הפירות שצמחו למשיבים מן המעילה באמון ובגזל הזכויות יופקעו מידיהם ויועברו לידי הקבוצות.

ה. המשיבים ביצעו עוולה של גזל ותרמית לפי דיני הנזיקין. המשיבים כולם סחרו בזכויות היוצרים בפרויקט, מכרו אותן וקיבלו עליהן תמורה, או רכשו אותן בלא תמורה או בתמורה, למרות שזכויות היוצרים בפרויקט היו שייכות גם לקבוצה ב'.

ו. המשיבים שינו את ההתחייבויות כלפי הציבור וכלפי שתי הקבוצות, לעניין הקוד הפתוח והגישה למפה ולנתונים, בלא לקבל הסכמה ובמצב בו לא ניתן להפר התחייבויות או לשנותן. המשיבים, הפרו את חובת הזהירות, בכך שהזניחו את חובותיהם מול הקבוצות ובכך התעלמו מקניינן שגולם למניות המשיבה 1, התרשלו במעשיהם ובתוקף תפקידם והביאו להטעיה במחדל ובמעשה, והביאו ישירות לנזקים שנגרמו. בביצוע המכר התעלמות מזכויות הקבוצות ומההתחייבויות הקיימות, ונהגו בדרך שאדם סביר ונבון לא היה נוהג באותן נסיבות ולא השתמשו במידת המיומנות ובמידת הזהירות הנדרשת. לא רק שהמשיבים לא נקטו בכל האמצעים האפשריים למנוע הנזקים שנגרמו לקבוצות אלא הם שהיוו סיבה מכרעת וגורם ישיר להיווצרותם של אותם נזקים בהתעלמותם מהזכויות של הקבוצות בתוכנה ובמפות.

ז. הקשר הסיבתי העובדתי והמשפטי בין הפרת חובת הזהירות והרשלנות ובגין הפרת חובת הנאמנות כלפי הקבוצות, והפגיעה בקניין, הוא ישיר והנזקים שנגרמו לקבוצות נגרמו עקב פעולות אלו ולכן קמה למבקש ולקבוצות הזכות לקבלת פיצויים בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מכך, ישירות מהמשיבים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

לאחר שבחנתי את העובדות ואת הטענות הנטענות מפי "המבקש", הגעתי לכלל מסקנה שגם אם יעלה בידיו להוכיח, אין מקומן במסגרת "תובענה ייצוגית".

"חוק תובענות ייצוגיות" מפרט את התנאים להגשת "תובענות ייצוגיות".

לענייננו, יש מקום להתייחס לסעיפים 3(א) ו-4(א)1 ל"חוק" ולסעיף 1 שב"תוספת שנייה" ל"חוק".

"הגשת תובענה ייצוגית"

3. (א) לא תוגש תובענה ייצוגית אלא כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית ..."

"מי רשאי להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית ובשם מי

4. (א) אלא רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן.

(1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררות שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם בשם אותה קבוצה".

"תוספת השנייה"

(סעיף 3(א) – תביעה שניתן להגיש בה בקשה לאישור תובענה ייצוגית)

1. תביעה כנגד עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.

חוק הגנת הצרכן תשמ"א-1981, בסעיף 1 סעיף ה"הגדרות" קובע:

"עוסק" - מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן.

"צרכן" - מי שקונה נכס או מקבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו שעיקרו אישי, ביתי או משפחתי."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

סעיף 1 מפנה רק להגדרת "עוסק" ב"חוק הגנת הצרכן" ולא להגדרת "צרכן" בחוק זה, היות שסעיף זה אינו חל רק על "תובענות ייצוגיות" לפי "חוק הגנת הצרכן", אלא גם על תובענות על פי חוקים אחרים שבבסיסן מערכת יחסי "עוסק"–"לקוח", כשהמשותף לכולן שהן "תביעות צרכניות".

בת"א (מחוזי ת"א) 2370/08 גליזר נ' דומיקאר בע"מ ציטטתי והתייחסתי להוראות חוק אלו וכתבתי, בין השאר:

"תנאי ראשון, אותו צריך להוכיח המבקש להגיש תובענה ייצוגית, כי הוא "צרכן" או "לקוח" אשר צרך "שירות" מ"עוסק", וכי יש לו עילת תביעה אישית כנגד ה"עוסק".

- ת"א (מחוזי ת"א) 2537/06 פרחן נ' מולטילוק בע"מ.
- ע"מ 7752/12 אסף נ' מנהל מקרקעי ישראל.

ללמדך, שהמחלוקת שבה נדרש אני להכריע עתה הנה: האם עסקינן בתובענה שבבסיסה מערכת יחסים בין "עוסק" לבין "לקוח"?

ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית" נטען רק כלפי "המשיבה 1 Waze", שהיא "עוסק":

75". המבקש בהתאם לסעיף 4(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות רשאי להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית, והוא מחזיק בעילה אישית, ברת-תביעה ייצוגית, כנגד עוסק. הגדרת "עוסק" בחוק הגנת הצרכן הינה "מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן". המשיבה 1 הינה עוסק. המבקש ויחידי שתי הקבוצות הינם צרכנים ולקוחות והינם מקבלי שירות וזכאים לקבל שירות או נכס מהעוסק.

לא נטען ש"המשיבים 2–6" הם "עוסק".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

על כן, ולא בכדי, "בבקשה לסילוק על הסף" נטען:

27. על המבקש להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית על יסוד פרט 1 לתוספת השנייה להוכיח, בין היתר, כי כל אחד מהמשיבים הוא 'עוסק' כמשמעו בפרט 1 לתוספת שנייה. עיון בבקשת האישור המתוקנת מגלה, כי בעוד שבסעיף 75 לבקשת האישור המתוקנת טען המבקש באופן סתמי (ולא מספק) כי 'המשיבה 1 הינה עוסק', הרי שבכל הקשור למשיבים 2-6, אין בבקשת אישור המתוקנת טענה כי הם (או מי מהם) הוא 'עוסק' כאמור. משכך, בהעדר טיעון מפורש בבקשת האישור המתוקנת (לרבות בתצהיר, גם אם היה ניתן להסתמך עליו, מה שאינו כך), כי המשיבים 2-6 הם 'עוסק' כמשמעו בפרט 1 לתוספת השנייה, די כבר בכך כדי לסלק על הסף את בקשת האישור המתוקנת כנגדם כבר מטעם זה".

תמים דעים אני עם "המשיבים 2-6" ש"די בכך כדי לסלק על הסף את בקשת האישור המתוקנת כנגדם".

בדברי "תגובת המבקש בבקשה החוזרת לסילוק על הסף", הוא ניסה ליצוק תוכן נוסף ל"בקשה לאישור התובענה הייצוגית" ולהוסיף עליה את אשר החסיר:

57. אבל לפני כן תמיהה קלה: Waze היום היא עוסק. נקודה. גוגל (המשיבה 2) היא עוסק. עוד נקודה. המשיב 3 שלקח לרשותו את Freemap הוא עוסק כי Freemap היא עוסק. נקודה. איך ניתן לטעון לגבי אלו טענה אחרת? אולי לגבי המשיבים 4 עד 6 ניתן היה לטעון טענות אחרות, ולהבהיר את מידת מעורבותם, אבל טענות כאלו לא נטענו ע"י המשיבים!

58. הטענה כי אין מדובר בתביעה זו ב'עניין צרכני' היא כה מופרכת וכה משוללת יסוד שקשה להתייחס אליה ברצינות. אם המשיבים אינם עוסק ואינם עסק ואם אלו שפועלים מולם אינם הלקוחות ואינם צרכנים, אז מה הם כן? מדובר באבסורד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

על עילת התביעה האישית נגד המשיבים 3-6

313. עילת תביעה אישית כנגד כל הנתבעים שאינן החברות נלמדת מהחקיקה האזרחית (למשל, חוק החוזים, פקודת הנזיקין, הרמת מסך לפי דיני חברות, חבות אישית בגין עוולות נזיקיות, עשיית עושר לאור ההתעשרות האישית ועוד). כאמור חוק תובענות ייצוגיות אינו מגביל את העילה לתביעה.

314. לפי הפסיקה, 'פרט 1 לתוספת השנייה מאפשר הגשת תובענה ייצוגית נגד אורגן הנושא בחבות אישית'... 'הטלת אחריות אישית אף מקדמת מטרות של צדק, הגינות ויעילות כלכלית'. 'על פי פרטים אחרים של התוספת השניה, אין מניעה להגיש תובענה ייצוגית בעילה לפי חוק ההגבלים העסקיים, או על פי פרט 5 לתוספת, המאפשר הגשת תובענה ייצוגית בעילה הנובעת מזיקה לנייר ערך או ליחידה' (בש"א (י-ם) 7933/07 בן צבי נ' מעדניות האחים בכבוד (94) בע"מ, מפי כב' השופט יצחק ענבר. יוער כי בית המשפט העליון הותיר על כנה הכרעה זו).

אין "המבקש" יכול להוסיף בדברי תגובה אלו עובדות, טענות ועילות תביעה שלא נטענו ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית", מה גם שתוספת זו, אין בה כדי לשנות את המסקנה שאין המדובר בנושאים, עילות וטענות שמקומם במסגרת "תובענה ייצוגית".

בדין ובצדק טוענים "המשיבים":

47. יודגש תחילה, כי כפי שנטען בבקשת הסילוק, בבקשת האישור המתוקנת טען המבקש באופן סתמי (ולא מספק) אך ורק כי 'המשיבה 1 הינה עוסק' (ס' 75). הא ותו לאו. בכל הקשור למשיבים 2-6, לא נכללה בבקשת האישור המתוקנת כל טענה כי הם (או מי מהם) הוא 'עוסק'. אשר על כן טענו המשיבים בבקשת הסילוק, כי די כבר בכך כדי לסלק על הסף את בקשת האישור המתוקנת כנגד משיבים אלה.

48. בתגובתו ניסה המבקש 'לשפץ' את בקשת האישור המתוקנת, והרשה לעצמו לכלול, שלא כדיון, טענות חדשות בקשר עם המשיבים 2-6, שלא נכללו בבקשת האישור המתוקנת וגם לא נתמכו בתצהיר (למשל בס' 313-318). כך, למשל, טען המבקש – לראשונה בתגובה לבקשת הסילוק – כאילו "Waze היום היא עוסק [...]. גוגל (המשיבה 2) היא עוסק [...]. המשיב 3 שלקח לרשותו את Freemap הוא עוסק כי Freemap היא עוסק" וכי "אולי לגבי המשיבים 4 עד 6 ניתן היה לטעון טענות אחרות" (ס' 57).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

49. אין ספק כי דרך הילוך זו עומדת בניגוד לדין, ובית המשפט הנכבד מתבקש למחוק את כל הנטען בהקשר זה מהתגובה ולמצער להתעלם מכל טענותיו החדשות של המבקש. מבלי לגרוע מהתנגדות המשיבים להעלאת טענות חדשות לראשונה בתגובה לבקשת הסילוק יצינו המשיבים, למען הזהירות ומעבר לנדרש, כי אך ברור הוא כי גם בטענות אלה אין כדי לסייע בידו".

תמים דעים אני עם הנאמר.

די בכך כדי לדחות על הסף את הבקשה לאישור התובענה הייצוגי נגד "המשיבים 2-6"

כבר נאמר, שגם אם היו נכללות עובדות, טענות ועילות אלו ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית", לא היה בכך לסייע ל"מבקש".

התייחסות ראשונה לספק בדבר קיומה של תשתית ראייתית ליחסי "עוסק" – "לקוח" מצאה את ביטויה בהחלטה שנתן ביום 27/3/2014 כב' השופט יצחק ענבר עת דחה את בקשת "המבקש" "לדון במעמד צד אחד ובדחיפות בבקשה למתן צו למשיבים לשימור ראיות":

"בשולי הדברים אעיר כי שאלה נוספת היא, אם בבקשת האישור הונחה ולו תשתית ראייתית ראשונה לכך, שהיחסים בין הצדדים הם יחסי 'לקוח' – 'עוסק' באופן המאפשר הגשת תובענה ייצוגית."

לא בכדי נאמרו הדברים.

בתצהירו כותב "המבקש":

29. אני ביחד עם שאר חברי קבוצה ב' כמוגדר להלן, הננו בעלי זכות יוצרים ובעלי זכות מוסרית כהגדרת מונחים אלו בחוק זכות יוצרים, התשס"ח – 2007, בפרויקט Freemap במפת מדינת ישראל ('המפה') 2006 השייכת לפרויקט ומצויה כיום בידי משיבות 1 ו-2, וכן ניווט הידועה בשם Waze שהחלה ב-2006 כ- Freemap ('התוכנה') השייכת לפרויקט ומוחזקת כיום בידי משיבה 1 ובשכבות המידע והנתונים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

30. יובהר כבר עתה ובפתיח: גם התוכנה, גם המפות וגם המידע שייכים לפרויקט Freemap. בשניהם הקהילה עם המייסדים הם הבעלים הקנייניים במשותף ובעלי זכויות היוצרים.

...

393. יובהר כי ה'עוסק' בענייננו הינו הבעלים האמיתי בפרויקט. לטענת המשיבים, כביכול, הבעלים הינו המשיבה 1 אז וכיום המשיבה 2. לטענתי הבעלים האמיתיים בפרויקט הינו גם המשיבה 1 וגם המשיבה 2 וגם המשיבים 3 ואילך, אך לא רק הם: גם קבוצה ב' הינה בעלים בפרויקט. כל אלו ביחד הינם העוסק, ותחת כל אלו מתיימרת לבוא המשיבה 1 ולטעון כי היא בעלת הזכויות."

הנאמר אף מופיע ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית".

ברי, שאין מדובר במערכת יחסים של "עוסק"–"לקוח", שהיא תנאי עיקרי וראשון להגשת "תובענה ייצוגית". עסקינן בתביעה כספית, של הטוען ל"זכות יוצרים" ולבעלות על "תוכנת Waze" ו/או ל"שותפות" בתוכנה זו, נגד מי שנטען כלפיהם שגזלו ממנו ומ"קבוצה ב'" את התוכנה, או הפרו את "הסכם השותפות" ו"הנאמנות" ביניהם (ככל שהיו בכלל יחסים כאלה) ותובע מהם את חלקו ברווחים ממכירת התוכנה ל"משיבה 2". אין מדובר בתביעה של "צרכן" או "לקוח" ש"קנה נכס או קיבל שירות" מ"עוסק", אלא בסכסוך נטען בין בעלי "זכות יוצרים" (אשר כפי שידון עוד בהמשך, המבקש אינו יכול ככל לייצגם) ובין "שותפים".

על כן ובצדק נטען ב"בקשה לסילוק על הסף":

"ב. חוק תובענות ייצוגיות קובע רשימה סגורה של תביעות בהן ניתן להגיש תובענה ייצוגית

...

11. לפיכך, תביעה שאינה נופלת לאחד מסוגי התביעות אשר פורטו בתוספת השנייה ואין לגביה הוראת חוק מפורשת אחרת, לא ניתן להגיש בה בקשה לאישור תובענה ייצוגית, ודינה להידחות על הסף.

ג. המקרה דנן אינו נמנה עם המקרים אשר לגביהם ניתן להגיש תובענה ייצוגית

...

ג.1. בקשת האישור המתוקנת אינה באה בגרר פרט 1 לתוספת השנייה

...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

14. בתי המשפט עמדו על כך, שעילות התביעה שבין הלקוח לעוסק אינן מוגבלות על-פי פרט 1 לאחת מן העילות הספציפיות המנויות בחוק הגנת הצרכן 8, והן עומדות גם למי שאינו נופל להגדרת 'צרכן' שם. אך בתי המשפט גם חזרו והדגישו פעם אחר פעם, כי על מנת לבוא בשעריו של פרט 1, על נושא התביעה לעסוק בעניין בעל אופי צרכני, הקשור ליחסים שבין העוסק ללקוח (אף אם זה אינו 'צרכן' כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן). יפים לכאן, למשל, דברי כבוד השופטת ת' בזק-רפורט בעניין גוגל (פסקה 10):

'ככלל, פריט 1 לתוספת השניה לחוק עוסק בעניינים הנושאים אופי צרכני. מדובר בפריט שהוסף על מנת לאפשר ניהול תובענות הנושאות אופי צרכני על דרך תובענה ייצוגית, אף אם העילה איננה נובעת מחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, ואף אם מדובר בלקוח שאינו בא בגדרי "צרכן", כאמור באותו חוק...'

...

16. בנסיבות המקרה דנן, לא הניח המבקש תשתית ולא עלה בידו להראות - ביחס לכל אחת מן הקבוצות כי התקיימו יסודות פרט 1 לתוספת השנייה, וכי ניתן להגיש את בקשת האישור על יסודו.

ג.1.1. בקשת האישור אינה עוסקת בעניין צרכני ואינה 'בקשר לעניין' שבין עוסק ללקוח

17. תביעתו של המבקש נסובה, בלשונו של כבוד השופט ח' כבוב [1], בעיקר 'סביב הטענה לגזלי זכויות היוצרים והקניין הרוחני של הקבוצה המיוצגת בפרויקט האמור (פסקה 12). המבקש טען בהקשר זה בבקשת האישור המתוקנת, בין היתר, כי חברי קבוצה ב' הם 'הבעלים הקניינים במשותף' ביחד עם המייסדים (ס' 9 לבקשה) 'בקניין הרוחני שבפרויקט'; טענות ל'שיתוף או מעין שותפות' (ס' 45 לבקשה וס' 213 – 221 לתצהיר); פגיעה בזכות יוצרים של בעליה הנטען (ס' 42 – 44 לבקשה ו- ס' 196 – 212 לתצהיר); וזכאות נטענת למחצית ממניות המשיבה 1 ('ווייז') או למחצית התמורה שניתנה כנגד מכירתן (ס' 31 לתצהיר). מכך גם נגזרו הסעדים המבוקשים בקשר עם חברי קבוצה ב', קרי – 'פיצוי בסך 50% מערך הקניין הרוחני של WAZE' (ס' 72(ב)(1) לבקשה), ו'פיצוי נוסף בסך 100,000 ₪ לכל אחד מחברי הקבוצה כנזק סטטוטורי בגין הפגיעה בזכות המוסרית, פיצוי נוסף זהה בגין הפרת זכות יוצרים (ס' 72(ב)(2))'.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

18. אין ספק כי הטענות ל'גזל' זכויות היוצרים והקניין הרוחני העומדות ביסוד בקשת האישור המתוקנת, אינן טענות 'צרכניות', כבר על פניהן. הטענות הן ב'כובעו' של המבקש כחלק מ'הבעלים' הנטען (ומוכחש) של ה'פרויקט', הן אינן מגלות 'סיטואציה צרכנית' כלשהי מנקודת מבטו של המבקש (ושל חברי הקבוצה אותה הוא מתיימר לייצג), והן אינן טענות המאפיינות מערכת יחסים צרכנית שבין 'לקוח' ובין 'עוסק'. גם הסעדים המבוקשים בהקשר זה אינם במישור ה'צרכני' או מאפיינים אותו.

...

20. גם טענות המבקש בקשר עם חברי קבוצה א' בנוגע להיבטי רישוי נטען של 'קוד המקור' של התוכנה או 'שכבות הנתונים' של המפות (אפילו היה למבקש מעמד לטעון בהקשר זה, מה שאינו כך), כבר על פניהן, אינן מסוג טענות המועלות על ידי 'לקוח' כנגד 'עוסק' במישור הצרכני נשוא פרט 1 לתוספת השנייה. ...

...

34. לא זו אף זו. מן המקובץ לעיל גם עולה, שהמבקש לא הניח תשתית לטענה, כי בנסיבות העניין המבקש וחברי הקבוצה הם משום 'לקוח' כמשמעותו בפרט 1 לתוספת השנייה. ברי כי מקום בו המבקש טען, כאמור, כי יש לראות בו ובחברי קבוצה ב' כחלק מהבעלים ו'העוסק' (ס' 420 לבקשה המקורית) (הגם שבהמשך ניסה למחוק טענה זו), המבקש אינו יכול להיות בה בעת גם 'עוסק' וגם 'לקוח' באותה מערכת יחסים נטענת. הדברים יפים גם בנוגע לחברי קבוצה א', שהם כאמור 'כל אדם', אשר לשיטת המבקש שוררים בינם לבין המשיבים 'יחסי שיתוף', כך שעל פניו הם אינם יכולים להיות משני צידי המתרחס של סיטואציה צרכנית. הניסיון התמוה 'לחבוש שני כובעים', מלמד כשלעצמו על המלאכותיות והסרק שבניסיון להציג את המבקש ואת חברי הקבוצות כ'לקוח'.

...

37. בנסיבות אלה אין ספק, כי טענות המבקש – הן ל'גזילת' הקניין הרוחני, והן בהיבטי הרישוי הנטען של 'קוד המקור', המפות ו'נתונין הדיגיטאליים' – אינן נוגעות ליחסי עוסק-לקוח בין הצדדים. משכך, המבקש וחברי הקבוצות אינם בגדר 'לקוח' בטענות אלה, והבקשה והתביעה אינן באות בגדרו של החוק".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

ראוי להביא לעניין זה, את הנאמר על ידי כב' השופטת תמר בזק רפפורט בדחותה את ה"בקשה לאישור תובענה ייצוגית" שהוגשה בת"צ (מחוזי י-ם) 11319-04-11 **Google inc** נ' יונתן בראונר.

בבקשה נטען, שבמסגרת פרויקט "גוגל ספרים", סורקת גוגל ספרים במלואם ויוצרת עותק דיגיטלי שלהם המוצג לגולשי האינטרנט. זאת, ללא הסכמת בעלי הזכויות ותוך הפרת "זכות יוצרים".

גוגל הגישה בקשה לסילוק על הסף בטענה, שנושא התובענה אינו נופל לגדר אחד העניינים המנויים ב"תוספת שניה" ל"חוק" ולא ניתן לעתור לתובענה ייצוגית בעטיו.

את החלטתה "שיש לסלק את הבקשה ואת התובענה על הסף, מחמת שאין הדין מתיר תובענה ייצוגית בעניינים נושא התובענה" היא מנמקת, בין השאר, כדלקמן:

9. הצדדים חלוקים בשאלה האם ניתן לראות בבראונר ובחברי הקבוצה הנטענת, בעלי זכויות היוצרים, כ'לקוח' של גוגל לצורך הליך זה, על-פי פרשנות נכונה של פריט 1 לתוספת השניה לחוק, והאם מדובר בתביעה שהיא 'בקשה לעניין שבינו [העוסק] לבין הלקוח'.

10. ככלל, פריט 1 לתוספת השניה לחוק עוסק בעניינים הנושאים אופי צרכני. מדובר בפריט שהוסף על מנת לאפשר ניהול תובענות הנושאות אופי צרכני על דרך תובענה ייצוגית, אף אם העילה איננה נובעת מחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, ואף אם מדובר בלקוח שאינו בא בגדרי 'צרכן', כאמור באותו חוק. בהקשר זה נקבע, כי את המושג 'לקוח' יש לפרש על-פי פשוטו, דהיינו; מי שרכש נכס או קיבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו (בש"א (ת"א) 24655/06 פרחן נ' מולטילוק בע"מ, פיסקה 15 להחלטה (פורסם במאגרים, 9.2.09)). מסגרתו של פריט 1 הינה נושאים בעלי אופי צרכני, במשמעות הרחבה של מושג זה (ראו: ע"א 4696/08 גפני נ' עמותת אגודת בעלי מוניות התחנה (פורסם במאגרים, 5.8.10); כן ראו דברי ההסבר להצעת החוק ולתזכיר, כפי שצוטטו בעניין גפני – תזכיר חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 מיום 28.2.05, בע' 44; וכן עניין סיטיפס לעיל, בפיסקה 12 לפסק-הדין).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

11. מקובלת עלי טענת גוגל, כי שעה שמאשפרת היא איתור פרטים בקשר לספרים נושא הבקשה והתובענה, בהיקף כנטען כתובענה ובבקשה, הרי שהיחסים שבין המחבר – בעל זכויות היוצרים – לבין גוגל, אינם יחסים צרכניים שבין גוגל כעוסק לבין בעל זכויות היוצרים כלקוח. בעל זכויות היוצרים איננו לקוח של גוגל בשעה שנעשית פעולה כאמור, שכן הוא איננו רוכש נכס מגוגל ואיננו מקבל שירות של ממש מגוגל (ראו: עניין מולטילוק לעיל). ...

...הלקוחות, 'משתמשי הקצה' של גוגל, הם אלו העושים שימוש במנוע חיפוש ומקבלים שירות מגוגל, במצב מעין זה, נכון יהיה יותר לסווג את בראונר, או כל בעל זכויות אחר דוגמתו, כספק של גוגל, באשר זו קולטת את פרי יצירתו ומעמידה אותו או את חלקו, כמתכונת כזו או אחרת, לטובת ציבור לקוחותיה.

...

17. בהקשר זה יש להבהיר, כי נושא התביעה איננו טענותיהם של בראונר והקבוצה הנטענת כנגד גוגל בדבר פגיעה בזכויותיהם כלקוחותיה של גוגל, בהיותם 'משתמשי קצה' של גוגל, ואף איננה נסובה על השלב המקדמי לכניסה לתוכנית השותפים. הטענה היא כנגד פגיעה בזכויות חברי הקבוצה הנטענת כבעלי זכויות יוצרים בעת העלאת עותק דיגיטלי של הספרים לשרתי המחשב שמטעם גוגל וחשיפתם ללקוחותיה של גוגל. כלומר הטענה היא, למעשה, בכובעם של חברי הקבוצה הנטענת כספקיה של גוגל, ועל פיה עושה גוגל עושה שימוש בזכויות יוצרים שלא כדין. טענה זו איננה טענה צרכנית ואיננה נוגעת ליחסי עוסק-לקוח בין הצדדים. משכך, אין היא באה בגדרי פריט 1 לתוספת השניה לחוק.

המקרה הנדון בפני, הוא מקרה מובהק יותר שבו ניתן לומר: שאין עסקינן במערכת יחסים שבין "עוסק" לבין "לקוח", שהם תנאי עיקרי והכרחי להגשת "תובענה ייצוגית".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

כבר נאמר, שמערכת היחסים בין "המבקש" לבין המשיבה **Waze 1**, אינה מערכת יחסים שבין "עוסק" לבין "לקוח".

הוא הדין במערכת היחסים בין "המבקש" ובין "המשיבים 2 - 6".

ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית", אין בנמצא עילת תביעה כלשהי, המקנה את הזכות להגשת "תובענה ייצוגית" נגד "המשיבים 2-6".

"בקשה" לא נטען ש"המשיבים 2 - 6" הם "עוסק".

גם אם היה נטען כזאת, ברי כי מערכת היחסים בין "המשיבים 2 - 6" לא הייתה מערכת יחסים שבין "עוסק" לבין "לקוח".

לגבי "המשיבה 2 - אקרום (ישראל) בע"מ" - נאמר: שהיא רכשה את מניותיה של "המשיבה **Waze 1**".

כבר נאמר, שאין מערכת יחסים של "עוסק" - "לקוח" בין "המשיבה **Waze 1**" ובין "המבקש" ו"קבוצה ב", אותה הוא מבקש לייצג.

כפועל יוצא, אין גם מערכת יחסים של "עוסק" - "לקוח" בין "המשיבה 2" לבין "המבקש" ו"קבוצה ב", אותה הוא מבקש לייצג.

התביעות, העילות והטענות האישיות כלפי "משיבים 3-6" אף הן אין במסגרת מערכת יחסי "עוסק"-"לקוח". עניינם בסעדים כספיים ואחרים, הנובעים מ"בעלות" ו-"שותפות" נטענת ב"זכות יוצרים", אשר הופרה (כך נטען) על ידי "השותפים"; עילות וסעדים שאותם לא ניתן לתבוע ולברר באמצעות הליך של "תובענה ייצוגית", אלא בהליכים אחרים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

הליך של "תובענה ייצוגית" – בהתאם לסעיף 1 ל"תוספת השניה" ל"חוק תובענות ייצוגיות" מיועד לנושאים ותובענות צרכניות, הקשורים במערכת יחסים בין "עוסק" ובין "לקוח".

ניסיונו של "המבקש" להרחיב את מעגל הנושאים שבהם ניתן להגיש "תובענה ייצוגית", והפירוש הנרחב שהוא מבקש להעניק ל"עוסק" ול"לקוח", אינם עולים בקנה אחד עם הוראותיו של חוק תובענות ייצוגיות, בוודאי כאשר סעיף 3(א) ל"חוק" וסעיף 1 ל"תוספת שניה" מפנים להגדרת "עוסק" בחוק הגנת הצרכן, מה שמלמד על הקשר בל-יינתק בין ה"עוסק" על פי הגדרתו ב"חוק הגנת הצרכן" ובין ה"לקוח" וטיב היחסים ביניהם, שעניינם בתביעות צרכניות; שאחרת, היה מסתפק המחוקק באמירה: "תביעה נגד עוסק בקשר לענין שבינו לבין לקוח..." במקום הנאמר בסעיף 1 ל"תוספת השניה": "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח...".

עת רצה המחוקק להחיל את "חוק תובענות ייצוגיות" גם על נושאים נוספים, הוא עשה זאת במפורש בסעיפים 2–13 ל"תוספת שניה".

כל פסקי הדין שאליהם הפנה ב"כ המבקש, תומכים את הנאמר.

כל פירוש או הרחבה אחרת שב"כ המבקש מנסה ללמוד מפסקי דין אלו, הוא שגוי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

זה המקום להתייחס לטענת ה"מבקש", על פיה "הפרת זכות יוצרים", הוא נושא בגדרו של סעיף 1 ל"תוספת השניה", ל"חוק תובענות ייצוגיות".

ב"בקשה לסילוק על הסף" נטען:

3.ג. למען הזהירות – יש לדחות את הניסיון הפסול להשתמש בתצהיר כדי להגניב' את הטענה לסעיף 54 לחוק זכות יוצרים, שממילא אינו מאפשר הגשת תובענה ייצוגית.

41. המבקש לא כלל במסגרת בקשת האישור המתוקנת עתירה לאישור תובענה ייצוגית על יסוד סעיף 54 לחוק זכות יוצרים (מה שממילא אינו אפשרי). טענות משפטיות בהקשר זה נכללו אך ורק בתצהיר שהגיש המבקש, בניסיון שקוף 'להרחיב' את היקף הטיעון. אין ספק כי דרך הילוך זו עומדת בניגוד להחלטת בית המשפט הנכבד, המגבילה את היקפה של בקשת האישור, ולמצער מהווה ניסיון פסול ושלא כדין 'לעקוף' אותה. בית המשפט הנכבד יתבקש אפוא להתעלם מטענות אלה."

בטיעון זה יש ממש.

אמנם ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית" מתייחס "המבקש" ל"זכות היוצרים", אשר לטענתו יש לו ול"קבוצה ב'" ב"תוכנת Waze", ולהפרת "זכויות יוצרים" אלו ע"י "המשיבים"; ואולם, עת מפרט "המבקש" את "המסגרת המשפטית" ובה ה"עוולות" ו"עילות התביעה" שעל בסיסן מוגשת "הבקשה לאישור התובענה הייצוגית", הוא אינו כולל ואינו מזכיר "הפרת זכויות יוצרים" נטענת זו, ואינו מאזכר את חוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007.

כפועל יוצא, הטענה ל"הפרת זכויות יוצרים" על פי חוק זכויות יוצרים, אינה נושא לדיון, ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית", הגם שלאורך הבקשה עצמה, מתייחס ה"מבקש" ל"הפרת זכויות יוצרים" נטענת זו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

גם לגוף העניין, לא ניתן להגיש "תובענה ייצוגית" על "הפרת זכות יוצרים".

הפרה נטענת זו, אינה כלולה ב"תוספת השניה" ל"חוק תובענות ייצוגיות" ובמהותה גם אינה מתאימה ל"תובענה ייצוגית".

סעיף 54 לחוק זכויות יוצרים קובע לאמור:

- (א) תובענה בשל הפרת זכות יוצרים רשאי להגיש בעל זכות היוצרים, ואם ניתן לגבי הרישיון ייחודי כהגדרתו בסעיף 37(ד) – גם בעל הרישיון.
- (ב) תובע המגיש תובענה כאמור בסעיף קטן (א), יצרף כבעל דין כל אדם שזכאי לתבוע לפי הוראות הסעיף הקטן האמור, ואולם רשאי בית המשפט, לבקשת התובע, לפטור מצירוף בעל דין כאמור.

ב"בקשה לסילוק על הסף" נטען:

"42. מבלי לגרוע מהאמור או כדי להוות הסכמה להרחבת חזית יטענו המשיבים, כי ממילא אין בטענות המבקש כדי להראות, ולא בכדי, כיצד יש בהוראה זו, אשר התקבלה לאחד חקיקת חוק תובענות ייצוגיות, כדי לסייע למבקש. טענתנו של המבקש בהקשר זה הינה, כי הואיל ועניינה של התובענה הינו 'גם בזכויות יוצרים בפרויקט', היות שמדובר 'בבעלי זכות יוצרים רבים', ומאחר ש'מספר המעוניינים בתביעה גדול' הרי שראוי לנהל התביעה באופן ייצוגי'. המבקש מוסיף ומציין כי "החוק [חוק זכות יוצרים – הח"מ] גם קובע כי ראוי לצרף את כל האנשים שזכאים לתבוע". אין כל ממש בטענות סרק אלה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

43. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע, כי תובענה ייצוגית ניתנת להגיש רק במקרה של תביעה הבאה בגדר העניינים המנויים בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית. גם אם מדובר ב"מספר מעוניינים גדול", כטענת המבקש, אין בכך כדי לאפשר הגשתה של תובענה ייצוגית, וכפי שנפסק, אין די בכך ש"ראוי" לנהל את ההליך כתובענה ייצוגית, ועל המבקש להצביע על הוראה ברורה ומפורשת המתירה לעשות כן.

44. סעיף 54 לחוק זכות יוצרים אין נופל לגדר קטגוריה זו. זאת ולו מן הטעם שכבר על פני הדברים ברור, כי הוא אין כולל הוראה מפורשת לפיה ניתן לנקוט מכוחו בהליך של תובענה ייצוגית. עובדה זו מקבלת משנה תוקף בשנים לב לכך שחוק זכות יוצרים התקבל בכנסת ביום 19.11.2007, דהיינו למעלה משנה וחצי לאחר חקיקתו של חוק תובענות ייצוגיות. ברי כי המחוקק היה ער לאפשרות לקבוע בחוק זכות יוצרים כי ניתן יהיה להגיש תובענה ייצוגית בהתבסס על הוראת סעיף 54 לאותו חוק, אך הוא לא עשה כן.

45. זאת ועוד. כעולה מלשון סעיף 54 לחוק זכות יוצרים, מדברי ההסבר להצעת חוק זכות יוצרים, ומהדברים שנאמרו על-ידי נציג משרד המשפטים במהלך הדיון בהצעת החוק בוועדת הכלכלה של הכנסת, סעיף זה עוסק בצינוף אישי ושמי של בעלי דין לתובענה המוגשת בעניין הפרת זכויות יוצרים. מטרתו של הסעיף, שמקורו בדין האנגלי, הייתה למנוע מנתבעים להיות חשופים למספר תביעות מצד גורמים ידועים שונים הטוענים לזכויות באותה יצירה ששימשה נושא לתובענה שהוגשה (כמו למשל תביעה מצידו של בעל זכויות היוצרים ביצירה ותביעה מצד בעל הרישיון ביצירה). על כן מורה הסעיף לבעל זכות יוצרים המגיש תובענה בגין הפרת זכויות יוצרים, לצדף באופן ספציפי לתביעתו כל אדם הרשאי להגישה, אלא אם כן פטר אותו בית המשפט מלעשות כן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

46. סעיף 54 לחוק זכות יוצרים מחייב, אפוא, תובע המגיש תביעה אישית בגין טענה להפרת זכות יוצרים, לצדק לתביעתו "בעלי דין" פוטנציאליים ידועים נוספים. אין בסעיף זה כדי להכשיר הגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית. קבלת טענת התובע בהקשר זה כמוה כאימוץ טענה רחבה ובעלת השלכות רחב רבות לפיה ניתן יהיה להגיש תובענה ייצוגית גם בהתבסס על הוראות תקנה 21 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, שעניינה "צירוף תובע". תקנה זו עוסקת אף היא בצירוף כל הטוענים לזכות כתובעים, אך ברי כי אין בה כשלעצמה כדי לסלול את הדרך להגשת תובענה ייצוגית בשמם של כל הטוענים.

47. לא זו אף זו. חובת הצירוף הקבוע בסעיף 54 לחוק זכות יוצרים מחייבת צירוף אישי ושמי של בעלי זכות היוצרים ביצירה כ"בעלי דין". זאת משום שהתובע אינו מהווה שלוח של יתר בעלי זכויות היוצרים ביצירה, כאשר התובע אינו מייצג בהכרח את האינטרסים שלהם, ותוצאת ההליך עשויה שלא לחייב אותם במעשה בי-דין. לכן דורש סעיף 54 לחוק זכות יוצרים את הצירוף האישי, השמי והאקטיבי של "כל אדם שזכאי לתבוע לפי הוראות ס"ק א' לו".

48. מאידך, חוק תובענות ייצוגיות מבוסס על ראציונל הפוך, לפיו התובע המייצג הוא מעין שלוח של חברי הקבוצה המיוצגת, ופעולותיו עשויות או עלולות לזכות או לחייב את חברי הקבוצה שאינם בעלי דין מזוהים בשמם בהליך הייצוגי עצמו. תוצאתו של ההליך יוצרת מעשה בי-דין כלפיהם, על אף שהם לא צורפו כצד לו. הבדלים ופערים אלה בין ההליכים מלמדים אף הם שסעיף 54 לחוק זכות יוצרים אינו יכול לשמש בסיס להגשתו וניהולו של הליך תובענה ייצוגית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

בדברי התגובה עונה "המבקש":

"תביעה לפי חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007

308. עניינה של תובענה זו הינו גם בזכויות יוצרים בפרויקט, הגם שמדובר בעניין שבין עוסק ולקוח, והגם שזכויות היוצרים מגולמות למעשה בבעלות במחצית ממניות המשיבה 1 ביום היווסדה חלף זכויות היוצרים.
309. הפרת זכויות היוצרים לגבי קבוצה ב' הינה הפרה לגבי קבוצה גדולה של בעלי זכויות יוצרים. המבקש הוא אחד מהם, והוא התובע כאן, אך קיימים רבים האוחזים באותן זכויות היוצרים יחד עם המייסדים בפרויקט.
310. סעיף 54(א) לחוק זכויות יוצרים קובע כי בעל זכות היוצרים רשאי להגיש תובענה בשל הפרת זכות יוצרים. סעיף 54(ב) לחוק זכויות יוצרים קובע כי "תובע המגיש תובענה כאמור בסעיף קטן (א), יצורף כבעל דין כל אדם שזכאי לתבוע לפי הוראות הסעיף הקטן האמור".
311. האמירה מפורשת, ניתן לקרוא לזה תביעה ייצוגית או תביעה משותפת או תביעת המונים או תביעה קהילתית אבל כל מי שזכאי לתבוע צריך להיות מצורף כבעל דין.
312. בנסיבות העניין, היות ומדובר בבעלי זכות יוצרים רבים, ומאחר ומספר המעוניינים בתביעה גדול, ראוי לנהל התביעה באופן ייצוגי. בענייננו מדובר במקרה ייחודי שכן החוק מראש קובע כי ראוי לצרף את כל האנשים שזכאים לתבוע לפי הוראות סעיף 54 לחוק זכויות יוצרים יחדיו, מתוקף היותם בעלי זכות היוצרים הנטענת.

איני מסכים עם דברי תגובה אלה.

מספרם הגדול (כנטען) של הטוענים ל"זכות היוצרים" – כ-1,500 נהגים – עדיין אינו מקנה את הזכות להגיש "תובענה ייצוגית".

על מנת שניתן יהיה לעשות כן, יש לעמוד בתנאים של "חוק תובענות ייצוגיות" ו"חוק זכויות יוצרים".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

כבר נאמר: ש"חוק זכויות יוצרים" אינו נמנה על החוקים על פיהם ניתן להגיש "תובענה ייצוגית".

כבר נאמר: שעל פי סעיף 54 (ב), ל"חוק זכויות יוצרים": "תובע המגיש תובענה כאמור... יצרף כבעל דין כל אדם שזכאי לתבוע..." על מנת שיוכיח את זכאותו ל"זכות היוצרים" הנטענת על ידו.

"תובע מייצג", על פי "חוק תובענות ייצוגיות", אינו בבחינת "כל אדם שזכאי לתבוע..." על פי סעיף 54(ב) ל"חוק זכויות יוצרים", הצריך להופיע אישית כתובע ולהוכיח את זכאותו.

כבר נאמר: שאם לטענת "המבקש" הוא בעל "זכות יוצרים" (יחד עם "קבוצה ב"), אין הוא "לקוח" של Waze.

אם לטענת "המבקש" הוא (יחד עם "קבוצה ב") "שותף" או "מעין שותף" עם "המשיבים", ב"תוכנת Waze", אין הוא "לקוח" של Waze או מי מ"המשיבים".

אין גם מערכת יחסים של "עוסק"–"לקוח" ביניהם. שניהם באותו צד של המתרס.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

בדברי התגובה ל"בקשה למחיקה על הסף" חזר "המבקש" וטען כי:
"התביעה היא גם תביעה ייצוגית לפי חוק החברות", בהסתמך על סעיף 5
ל"תוספת השניה": "תביעה בעילה לפי חוק ההגבלים העסקיים".

טענת "המבקש" היא: ש"החלטת כב' השופט כבוב הינה לעניין הסמכות ולא לעניין הדין"
וניתנה במעמד צד אחד.

אני דוחה טיעון זה.

כב' השופט כבוב העמיד את "הבקשה לאישור התובענה הייצוגית" במבחן החוק והדין.

החלטתו היא החלטה מהותית המסיימת את הדיון בנושא זה.

בהחלטתו של כב' השופט כבוב מיום 26.3.2014, שבה החליט כי בקשה זו אין מקומה
ב"מחלקה הכלכלית", נאמר בין השאר:

"על פי סעיף 3 לחוק תובענות ייצוגיות, 'לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה
כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו
תובענה ייצוגית'; התוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות מונה את רשימת
"סוגי התביעות", אשר ניתן לבקש להגישן כתובענה ייצוגית; וזו לשונו של
פרט 5 לתוספת השנייה:

5. תביעה בעילה הנובעת מזיקה לנייר ערך או ליחידה; לענין זה -

"זיקה" - בעלות, החזקה, רכישה או מכירה;

"יחידה" - כמשמעותה בחוק השקעות משותפות בנאמנות;

"נייר ערך" - כהגדרתו בחוק החברות וכן ניירות ערך כהגדרתם בסעיף 52

לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968".

7. כבר נפסק בעבר, לא אחת, כי "אם נושא המחלוקת אינו עניין כלכלי אין
למחלקה הכלכלית סמכות עניינית לדון בתובענה - כפי שאין סמכות עניינית
לשופט שאינו שופט במחלקה הכלכלית לדון בתובענה שהוגשה לבית המשפט
המחוזי בת"א שעניינה הוא עניין כלכלי" (ה"פ (מחוזי ת"א) 11-01-21643 אגיב
ייעוץ וניהול בע"מ נ' הראל (4.5.2011); וראו גם: ת"צ (מחוזי ת"א) 11-04-14227
נועה פלד נ' פנומנל החזקות בע"מ (3.5.2013) בעמ' 9 (להלן: "עניין פלד"); להרחבה
נוספת בנוגע לסמכויות המחלקה הכלכלית, ראו: ד' רימון וט' אמיר, בית המשפט
הכלכלי – מדלוור לישראל, תאגידים ז/4, 3, 21-39 (נובמבר 2010)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

הבקשה דנן איננה "עניין אזרחי" לפי חוק החברות ואיננה נופלת לגדר פרט 5 לתוספת השנייה

8. לטענת המבקש, עסקינן בתביעה שעיקרה בטענה כי הקבוצה המיוצגת הנה הבעלים, למעשה, במחצית מזכויות פרויקט Freemap, הוא התוכן והנכס היחיד של וייז מיום היווסדה, וכי על כן זכאים חברי הקבוצה המיוצגת למחצית ממניותיה של וייז.

לחילופין, טען המבקש, כי לאור הפעולות שבוצעו על ידי וייז, ללא הסכמת הקבוצה המיוצגת (קהילת מפתחי Freemap) זכאית הקבוצה למכור את זכויותיה במחצית ממניות וייז, או לקבל את התמורה בגין מחצית ממניותיה, בכפוף לדילול מתאים, סביר והוגן, לנוכח ההשקעות שהתבצעו בוויז. כמו כן, מוסיף המבקש כי תביעתו מבקשת ראשית לקבל את התמורה שזכאית לה הקבוצה המיוצגת, אשר גולמה בשווי מניות וייז. על סמך טיעונים אלו ביקש המבקש לטעון כי סמכות הדיון בבקשתו מוקנית למחלקה הכלכלית, כ"עניין אזרחי" לפי חוק החברות ו/או כבקשה לפי פרט 5 לתוספת השנייה, כאמור לעיל.

9. הבקשה דנן איננה "עניין אזרחי" לפי חוק החברות.

המבקש מעלה בבקשתו שורה ארוכה של טענות משפטיות חלופיות כלפי המשיבים, לרבות, הפרת הוראות חוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007; ביצוע עוולת הגזל לפי סעיף 52 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]; גרימת נזק ברשלנות לפי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חובות השלוח לפי חוק השליחות, תשכ"ה - 1965; הפרת חובת הנאמן לפי חוק הנאמנות, תשל"ט - 1979; טענה כי פרויקט Freemap (ו"לימים" Waze) הינו שותפות לא רשומה, בה קיימות זכויות לקבוצה המיוצגת; הפרת חוזה; והטעייה ו/או עושק חוזיים, לצד קיומם של תנאים מקפחים בחוזה אחיד. ואולם, המבקש לא העלה (ובצדק) ולו טענה אחת לפי חוק החברות ולא טען להפרת איזו מהוראותיו של חוק זה. על כן, אין כל קשר בין הבקשה דנן ובין "עניין אזרחי" לפי חוק החברות - לא דבר ולא חצי דבר.

10. בהתאם, גם הסעדים אותם מבקש המבקש אינם נוגעים לחוק החברות;

...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

11. לא נעלם מעיני האמור בסעיפים 376-377 לבקשת המבקש, בהם טען כי 'המשיבים, בין כנושאי משרה ובין כבעלי שליטה ובין כמנהלים ומקבלי החלטות, הפרו את חובתם לנהוג בזהירות ובמיומנות, פעלו בניגוד אינטרסים ולתועלתם האישים, ובכלל זה הפרו את חובתם לקבל מידע שיש לו חשיבות מכרעת לפעולות הנעשות על ידם מתוקף תפקידם ולפעול לפי מידע זה ולפי הזכויות בפועל'. טענה זו נשמעת על פניה כטענה על פי חוק החברות. ברם, היא לא נטענה על פי חוק זה ולא קיימת בה התייחסות לאיזה מסעיפיו, ולא בכדי.

12. הבקשה דנן גם אינה נופלת לגדר פרט 5 לתוספת השנייה. כאמור לעיל, פרט 5 מגדיר במפורש כי "זיקה" (לנייר ערך) הנה "בעלות, החזקה, רכישה או מכירה".

כפי שפסקה כב' השופט ד' קרת-מאיר בעניין פלד [ההדגשות שלי - ח' כ']:

על מי שטוען לזיקה לנייר ערך להראות כי הוא עצמו נופל לאחת מאותן חלופות המנויות בהגדרת 'זיקה' בפרט 5.

בבש"א (חיפה) 7798/03 קליינברגר נ' הפניקס הישראלי [פורסם בנבו] הבהיר בית המשפט כי ההלכה אשר נקבעה ברע"א 1701/93 טבע תעשיות נ' זת חברה לייעוץ כלכלי בע"מ, [פורסם בנבו] על פיה על התובעים להחזיק בניירות ערך ביום השלמת עילת התביעה, חלה גם לאחר חקיקת חוק החברות החדש.

תביעה ייצוגית בהתאם לחוק זה היא תביעה שמחזיק בנייר ערך שיש לו זכות תביעה אישית בגין מעשה או מחדל שגרמו לו נזק או פגיעה אחרת באופן אישי.

נקבע כי החלפת הדרישה על פיה התובע הייצוגי יהיה מחזיק בנייר ערך בדרישה שיהיה בעל זיקה - באה להרחיב את זכות הזיקה כך שגם בעל מניות שחדל להחזיק בניירות החברה, יוכל לתבוע בגין מעשה או מחדל של החברה שאירעו במהלך התקופה בה החזיק במניות וגרמו לו נזק באופן אישי.

אותה סיטואציה של זיקה לנייר ערך של החברה, בין מכח בעלות, בין מכח החזקה, בין מכח רכישה או בין מכח מכירה, כפי שנקבע בתוספת השלישית לחוק תובענות ייצוגיות בהגדרת המונח 'זיקה' - איננה מתקיימת במקרה שבפניי'.

המבקש בבקשה דנן לא הוכיח - ובנסיבות שהובאו בפניי אף אינו יכול להוכיח - כי לקבוצה אותה הוא מבקש לייצג או למי מחבריה קיימת זיקה למניותיה של וייז.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

תביעתו של המבקש נסובה סביב הטענה ל'גזל' זכויות היוצרים והקניין הרוחני של הקבוצה המיוצגת בפרויקט האמור, בידי וייז ומייסדיה. על כן, טוען המבקש כי חברי הקבוצה זכאים למחצית ממניות וייז או למחצית התמורה שניתנה כנגד מכירתן. אולם, מובן כי המבקש אינו יכול להעמיד את הכרכרה לפני הסוסים ולטעון כבר עתה כי לקבוצה המיוצגת קיימת זיקה - המתבטאת בבעלות, החזקה, רכישה או מכירה - במניותיה של וייז.

זאת ועוד; במסגרת הסעדים המבוקשים בבקשה דנו, אף המבקש עצמו לא ביקש מבית המשפט ליתן צו המורה על בעלותם של חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג במניות וייז או, לחילופין, להעניק לחברי הקבוצה פיצוי כנגד 'גזילת' מניותיהם. המבקש מבקש פיצוי 'בסך השווה ל-50% מערך הקניין הרוחני של Waze', בצירוף פיצוי סטטוטורי נוסף בגין הפרת 'הזכות המוסרית' ו'זכויות היוצרים' של הקבוצה המיוצגת."

אם לא הסכים "המבקש" עם החלטה זו, הייתה פתוחה בפניו הדרך לערער עליה. המבקש לא עשה כן.

הנושא עלה בשנית בקדם-המשפט, עת התבקש "המבקש" להגיש בקשה מתוקנת לאישור התובענה הייצוגית, התואמת את החלטת כב' השופט חאלד כבוב:

"...אני מורה לב"כ המבקש להגיש בקשה מתוקנת לאישור התובענה הייצוגית... המרכזת את טענותיו בנדון כשהיא גורעת מהם את הטענות אשר כבר נדחו על ידי כב' השופט כבוב בהחלטתו עת הוגשה הבקשה לראשונה אל המחלקה הכלכלית של בית משפט זה."

גם על החלטה זו לא הוגש כל ערעור וכנראה לא בכדי, מאחר וכך הוא המצב המשפטי.

מכל מקום, נושא זה כבר הוכרע ואין לשוב עוד אליו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-03-49666 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

הוא הדין בקבוצה הנוספת המופיעה "בבקשה", היא "קבוצה א'", אשר מזוהה ב"בקשה" כדלקמן:

"לגבי קבוצה א' מדובר בקבוצת כל המשתמשים שמזכה את כל הציבור, בית המשפט הנכבד יתבקש ליתן לקבוצות שלהלן את הסעדים הבאים:

א. קבוצה א': קבוצה המונה כל אדם, את הסעדים הבאים:

(1) הצהרה כי קוד התוכנה של Freemap ושל Waze, הינו קוד פתוח ולכן קוד התוכנה חייב לעמוד לרשות כל מי שיבקש, לשימוש בכל דרך שימצא לנכון, בהתאם לרישיון ה-GPL."

גם לגבי "קבוצה" זו, אין מקום לאשר הגשת "תובענה ייצוגית", כמבוקש ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית".

זהות "קבוצה" זו, לא ברורה כלל.

נציג "קבוצה" זו, אינו מבקש ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית".

לא ידוע מי רצה להשתמש ב"קוד התוכנה" ולשם מה.

"המבקש"/רועי גורודיש אינו יכול להיות, גם בעל "זכויות היוצרים" ו"השותף" ב"תוכנת Waze" (כנטען על ידו), אשר היה אמור, כטענתו, להעניק את זכות השימוש ב"קוד התוכנה" ל"כל הציבור" ("קבוצה א'") וגם להיות "התובע המייצג" של "קבוצה" זו.

במצב עובדתי זה, "המבקש"/רועי גורודיש גם אינו "אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א)" – תנאי להגשת "תובענה ייצוגית" לפי סעיף 4(א) לחוק. קרי, ככל שהייתה עילת תביעה כלשהי ל"קבוצה א'", המקנה לה זכות "תביעה ייצוגית", אחד המשיבים/הנתבעים אמור היה להיות רועי גורודיש מכח היותו "הבעלים" ו/או "השותף" של "תוכנת Waze", כנטען על ידו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

זאת ועוד :

לא ברור כלל איזו זכות ועילת תביעה יש ל"קבוצה א".

על פי גרסת ה"מבקש" רועי גורודיש, אין ל"קבוצה א" חלק בפיתוח התוכנה.

מקורן של הזכויות הנטענות שיש ל"קבוצה א", נובע מ"זכות היוצרים" ש"המבקש" טוען שקיימות ל"קבוצה ב" ב"תוכנת Waze", אותן הן העניקו ל"כל הציבור".

זכויות אלו טרם הוכחו, וגם לא ניתן להוכיח אותן ב"תובענה ייצוגית".

מוצא אני לנכון לעניין זה, לחזור ולהביא את דבריו של כב' השופט כבוב בהחלטתו מיום 26/3/2014 :

"תביעתו של המבקש נסובה סביב הטענה ל'גזל' זכויות היוצרים והקניין הרוחני של הקבוצה המיוצגת בפרוייקט האמור, בידי וייז או למחצית התמורה שניתנה כנגד מכירתו. אולם, מובן כי המבקש אינו יכול להעמיד את הכרכרה לפני הסוסים ולטעון כבר עתה כי לקבוצה המיוצגת קיימת זיקה המתבטאת בבעלות, רכישה או מכירה – במניותיה של וייז."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

3. סוף דבר

שלוש פעמים (!) בעבר הביע בית המשפט את דעתו, שנושאי תביעה זו מקומם אינו במסגרת "תובענה ייצוגית".

לראשונה עשה זאת כב' השופט האלד כבוב בהחלטתו מיום 26/3/2014 עת קבע, שנושאי התביעה אינם נכללים בפריט/סעיף 5 ל"תוספת השניה" ל"חוק תובענות ייצוגיות". לאחר מכן עשה כן כב' השופט יצחק ענבר בהחלטתו מיום 27/3/2014 אשר הטיל ספק אם "יש תשתית ראייתית ראשונה לכך כשהיחסים בין הצדדים הם יחסי "לקוח" - "עוסק" באופן המאפשר הגשת תובענה ייצוגית". לאחר מכן אנוכי עשיתי כן, בקדם המשפט אשר התקיים ביום 18/10/2015.

דא עקא, ש"המבקש" היה איתן בדעתו למצות את ההליך עד תום.

עם תום ההליך, אין לי אלא לסכם ולומר:

נושאי התביעה אין מקומם ב"תובענה ייצוגית".

ה"המבקש" אינו יכול להמנות על מי מ"קבוצה א", אותה הוא מבקש לייצג.

אני דוחה את ה"בקשה לאישור התובענה הייצוגית".

אין בכך כדי להביע דעה כלשהי, בשאלת קיומן של עילות התביעה הנטענות וסיכוייהן.

את המחלוקות שאותן העלה "המבקש" ב"בקשה לאישור התובענה הייצוגית", עליו למצות בהליך משפטי אחר, שאינו "תובענה ייצוגית".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 49666-03-14 גורודיש נ' ווייז מוביל בע"מ ואח'

אני מחייב את "המבקש" לשאת בעלות הוצאותיהם של "המשיבים", לרבות שכ"ט עו"ד, בסך כולל של 10,000 ₪.

בשומת ההוצאות התחשבתי מחד גיסא בכך, שהליך זה הסתיים ב"בקשה לסילוק על הסף", בטרם נדרשו "המשיבים" להגיש תשובה ל"בקשה לאישור תובענה ייצוגית"; ומאידך גיסא, בטרחה שנגרמה ל"משיבים" בניהול הליך זה, לרבות הצורך להגיש פעמיים "בקשה לסילוק על הסף": לראשונה עם הגשת "הבקשה לאישור התובענה הייצוגית" ולאחר מכן, עם הגשת ה"בקשה המתוקנת".

ניתן היום, ז' אדר תשע"ז, 5 במרץ 2017, בהעדר הצדדים.

המזכירות תשלח העתק מהחלטה זו לצדדים.

יהודה פרגו, שופט בכיר

